

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
DIREKTORIAUS 2010 M. LAPKRIČIO 30 D. ĮSAKYMO NR. V-378
„DĖL KELIŲ SAUGUMO PATIKRINIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2011 m. vasario 25 d. Nr. V-64
Vilnius

Atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo (OL 2008 L 319, p. 59) nuostatas,

p a k e i č i u Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 30 d. įsakymą Nr. V-378 „Dėl Kelių saugumo patikrinimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [144-7392](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KELIŲ SAUGUMO PATIKRINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) 11 straipsniu, Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-457 (Žin., 2006, Nr. [133-5041](#); 2010, Nr. [150-7695](#)), 20.7 punktu ir atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo (OL 2008 L 319, p. 59) nuostatas,

t v i r t i n u Kelių saugumo patikrinimo tvarkos aprašą (pridedama)“.

DIREKTORIUS

SKIRMANTAS SKRINSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2010 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. V-
378
(Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2011 m. vasario 25 d. įsakymo Nr. V-64
redakcija)

KELIŲ SAUGUMO PATIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelių saugumo patikrinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato kelių saugumo patikrinimo darbų organizavimo ir vykdymo tvarką.

2. Kelių saugumo patikrinimas (toliau – patikrinimas) – tai periodinis patikrinimas, ar kelias ir jo elementai atitinka teisės aktų saugiam eismui keliamus reikalavimus ir ar nėra kitų trūkumų, dėl kurių pašalinimo reikia atlikti papildomų darbų.

3. Šiame tvarkos apraše išdėstytais reikalavimais ir nurodymais gali vadovautis ir vietinės reikšmės bei privačių kelių savininkai.

4. Patikrinimas atliekamas prižiūrimuose keliuose (gatvėse) arba kelių (gatvių) ruožuose, kuriuose planuojami arba vyksta kelio darbai, tačiau eismas nedraudžiamas.

5. Patikrinimo metu gali būti tikrinamas visas kelias (gatvė) arba jo ruožas(-ai).

6. Valstybinės reikšmės kelių patikrinimą organizuoja valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinti institucija, o vietinės reikšmės kelių (gatvių) – kelio (gatvės) savininkas.

7. Šiame tvarkos apraše vartojama sąvoka:

Auditorius (inspektorius) – fizinis, juridinis asmuo, Europos Sąjungoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse įsteigta kita organizacija bei šių valstybių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padalinys, kuris yra sudaręs sutartį su kelio savininku (valdytoju) dėl kelių saugumo patikrinimo paslaugų teikimo.

8. Kitos šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. PATIKRINIMŲ TIPAI

9. Patikrinimai pagal atlikimo pobūdį ir tikslus skirstomi į tris tipus:

9.1. Periodinis patikrinimas – toks patikrinimas, kuris atliekamas periodiškai pagal nustatytą grafiką. Patikrinimas atliekamas šviesiu paros metu. Tikrinama, ar teisingai įrengti kelio (gatvės) ženklai, paženklinta danga, ar sankryžose tinkamai organizuojamas eismas, ar užtikrinamas matomumas ruožuose ir sankryžose, tikrinamas šalikelių saugumas, apsauginiai atitvarai, pėsčiųjų ir dviračių eismo sąlygos, ar užtikrinamas maršrutinis orientavimas ir kt.

9.2. Naktinis patikrinimas – tamsiu paros metu atliekamas patikrinimas siekiant nustatyti kelio (gatvės) saugumo trūkumus tamsoje. Pagrindinis dėmesys skiriamas kelio ir jo elementų matomumui tamsoje. Tikrinami kelio ženklai, dangos ženklinimas, eismo įrenginiai, kelio trasa, apšvietimas ir kt.

9.3. Tikslinis patikrinimas – tam tikrų kelių (gatvių) ar jų ruožų elementų patikrinimas arba kelių ruožų, kuriuose planuojami arba vyksta kelio darbai, patikrinimas pagal nustatytus reikalavimus.

10. Patikrinimų periodiškumas priklauso nuo kelio reikšmės ir patikrinimo tipo (žr. lentelę).

Patikrinimų periodiškumas

Patikrinimo tipas	Kelių tipai	Periodiškumas
Periodinis patikrinimas	Magistraliniai keliai, A ir B kategorijų gatvės	Ne rečiau kaip 3 metai
	Krašto keliai, C kategorijos gatvės	Ne rečiau kaip 5 metai

Patikrinimo tipas	Kelių tipai	Periodiškumas
	Rajoniniai keliai, D kategorijos gatvės	Ne rečiau kaip 7 metai
Naktinis patikrinimas	Magistraliniai keliai, A ir B kategorijų gatvės	Ne rečiau kaip 5 metai
Tikslinis patikrinimas	Visi keliai (gatvės)	Pagal poreikį

III. PASIRUOŠIMO PATIKRINIMUI IR JO ATLIKIMO TVARKA

11. Patikrinimas pradedamas pasirašius paslaugų teikimo sutartį tarp užsakovo ir šių paslaugų teikėjo.

12. Sutartyje turi būti aiškiai nurodyta, koks yra patikrinimo tikslas ir koks patikrinimo tipas atliekamas, nurodomi keliai (gatvės) ar jų ruožai, kurie turi būti patikrinti, nustatomas paslaugų suteikimo terminas.

13. Užsakovas auditoriui (inspektoriui) iškelia uždavinius ir pateikia turimą arba nurodo pačiam susirinkti šią medžiagą apie kelią (gatvę) ir eismą:

13.1. informaciją apie kelią (gatvę) ir jo infrastruktūrą (žemėlapiai, brėžiniai, nuotraukos ir pan.);

13.2. informaciją apie eismą (eismo intensyvumas, eismo sudėtis, važiavimo greitis, eismo pasiskirstymas sankryžose ir pan.);

13.3. informaciją apie įskaitinius eismo įvykius (ne mažiau kaip 4 paskutinių metų įskaitiniai eismo įvykiai).

14. Auditorius (inspektorius) prieš patikrinimą turi susipažinti su pateikta medžiaga apie kelio (gatvės) ruožą, jo infrastruktūrą, eismą ir įskaitinius eismo įvykius.

15. Patikrinimas pradedamas nuo brėžinių, nuotraukų, eismo įvykių aprašymų ar kitos turimos medžiagos analizės. Patikrinimo metu turi būti naudojamos ne senesnės kaip 2 metų kelio (gatvės) nuotraukos. Jų neturint, auditorius (inspektorius), atlikdamas patikrinimą, privalo pats kelią arba avaringiausius jo ruožus nufotografuoti ar nufilmuoti ne rečiau kaip kas 50 metrų.

16. Nagrinėjant eismo įvykius auditorius (inspektorius) turi nustatyti vyraujančius eismo įvykių tipus, laiką, kada dažniausiai vyko eismo įvykiai ir kt. dėsningumus.

17. Atlikdamas patikrinimą auditorius (inspektorius) privalo pravažiuoti kelio ruožu vieną arba kelis kartus, priklausomai nuo oro sąlygų, kelio ruožo sudėtingumo ir pan. Vietas, kur būtina išsami apžiūra (sankryžose, ties stačiais sankasų šlaitais, kelio vingiuose, vietose, kur kelią kertą pėsčiųjų ir dviračių srautai ir pan.), auditorius (inspektorius), laikydamasis saugaus eismo ir darbo saugos reikalavimų, turi apžiūrėti eidamas pėsčiomis.

18. Patikrinimo metu tikrinamu kelio ruožu būtina pravažiuoti pirmyn ir atgal.

19. Patikrinimo metu nustatčius trūkumą ar problemą, užpildomas standartinis patikros lapas (1 priedas). Jeigu toje pačioje vietoje randama daugiau trūkumų ar problemų, juos rekomenduotina surašyti į vieną patikros lapą.

20. Patikros lape pateikiama ši informacija:

20.1. kelio numeris (gatvės pavadinimas);

20.2. tiriamo ruožo pradžia ir pabaiga;

20.3. važiavimo kryptis;

20.4. probleminės vietos piketas arba ruožas su keletu problemų;

20.5. problemų apibūdinimas ir nuotrauka;

- 20.6. problemų įvertinimas (nukrypimas nuo norminio dokumento, trūkumas arba pastaba);
- 20.7. galimo eismo įvykio pasekmių ir eismo įvykio tikimybės įvertinimas;
- 20.8. siūlomas sprendinys ir jo įgyvendinamumas.
21. Apibūdinant siūlomą sprendinį, galima pateikti jo iliustraciją.
22. Kai saugumo problemą sukelia nukrypimas nuo norminio dokumento – to dokumento pavadinimas ir reikalavimas turi būti įrašyti patikros lape.
23. Nustatydamas kelių saugumo trūkumą arba pateikdamas pastabą, auditorius (inspektorius) turi vadovautis Lietuvos ir tarptautine saugaus eismo priemonių įgyvendinimo patirtimi.
24. Patikrinimo metu rekomenduojama naudoti standartinį klausimyną (2 priedas).
25. Atliekant naktinį patikrinimą dėl tamsos gali būti sunku nufotografuoti probleminę vietą, dėl to galima pasirinkti kitą pateikimo būdą arba apsiriboti tekstiniu aprašymu, pateikti schemas.

IV. PATIKRINIMO ATASKAITA

26. Rengiamos kelio (gatvės) ar kelio ruožo, pavyzdžiui, kelio ruožo tarp gyvenviečių, kelio per gyvenvietę ir pan., patikrinimo ataskaitos.
27. Patikrinimo ataskaitą sudaro šios dalys:
- 27.1. Įžanginė dalis. Tai trumpa inspektuojamo kelio ruožo apžvalga, kurioje pateikiama ši informacija:
- 27.1.1. savivaldybė ir regionas;
- 27.1.2. kelio numeris (gatvės pavadinimas), tikrinamo ruožo pradžia ir pabaiga;
- 27.1.3. kelio aplinka (gyvenvietė ar užmiestis);
- 27.1.4. kelio (gatvės) tipas (reikšmė, kategorija);
- 27.1.5. vidutinis metinis paros eismo intensyvumas;
- 27.1.6. leistinas greitis;
- 27.1.7. kelio (gatvės) ar jo ruožo žemėlapis arba schema;
- 27.1.8. patikrinimo atlikimo data;
- 27.1.9. patikrinime dalyvavę auditoriai (inspektoriai).
- 27.2. Patikrinimo medžiaga. Nurodoma, kokia informacija ir kokie dokumentai buvo naudojami ir kokiais norminiais dokumentais buvo remtasi patikrinimo metu. Turi būti paminėta, jeigu kuri nors svarbi informacija nebuvo gauta.
- 27.3. Avaringumo situacija. Nurodomi vyraujantys eismo įvykių tipai (įvykiai su pėsčiaisiais, susidūrimai ir pan.), įvykių aplinkybės (paros laikas, savaitės dienos ir pan.).
- 27.4. Patikrinimo apibendrinimas. Pateikiamos nustatytos tipinės problemos, nurodoma, kurios iš jų yra pačios pavojingiausios. Pateikiamos auditoriaus (inspektoriaus) rekomenduojamos įgyvendinti saugaus eismo priemonės ir jų įgyvendinimo prioritetai.
- 27.5. Kita, auditoriaus (inspektoriaus) nuomone, svarbi informacija, išvados ir pasiūlymai.
- 27.6. Priedai. Pateikiami užpildyti kiekvieno nustatyto trūkumo ir problemos patikros lapai.

V. REIKALAVIMAI AUDITORIAMS (INSPEKTORIAMS)

28. Patikrinimą turi atlikti ne mažiau kaip 2 saugaus eismo srities kvalifikuoti asmenys, kurių vienas yra grupės vadovas, kuris turi būti nepriklausomas (nėra kelio savininkas, neprižiūri kelio (gatvės)). Kelio (gatvės) ruožą, kuriame planuojami arba vyksta kelio darbai, gali tikrinti ir kelio savininkas.
29. Auditorių (inspektorių) grupę turi sudaryti asmenys, turintys patirties bent vienoje iš šių sričių: kelių projektavimo, kelių priežiūros, techninės priežiūros, kelių saugumo audito, eismo kontrolės arba eismo psichologijos. Bent vienas grupės narys turi turėti kelių saugumo auditoriaus kvalifikaciją.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Patikrinimo rezultatai yra rekomendacinio pobūdžio. Galutinį sprendimą dėl priemonių įgyvendinimo priima paslaugų užsakovas.

Kelių saugumo patikrinimo tvarkos
aprašo
1 priedas
(Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2011 m. vasario 25 d. įsakymo Nr. V-64
redakcija)

PATIKROS LAPAS

Kelių saugumo patikrinimo tvarkos
aprašo
2 priedas
(Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2011 m. vasario 25 d. įsakymo Nr. V-64
redakcija)

KELIŲ SAUGUMO PATIKRINIMO KLAUSIMYNAS

1. Bendrieji klausimai apie kelio (gatvės) ruožą:

- Kelio aplinka (gyvenvietė, užmiestis). Ar kelias eina per skirtingas teritorijas?
- Leistinas greitis. Ar jis vienodas, ar jį reikia sumažinti (padidinti)?
- Kelio vienodumas. Ar to paties kelio ruožai tarpusavyje panašūs (pagal kelio parametrus ir eismo sąlygas), ar akivaizdžiai skiriasi, ar gali būti aktualu pagerinti (suvienodinti) kai kuriuos ruožus?
- Kreivės ir matomumas. Ar yra vietų, kur sustojus arba lenkiant matomumas pagrindiniame ir šalutiniame kelyje akivaizdžiai neatitinka minimalių reikalavimų?

2. Klausimai apie kelio infrastruktūros elementus:

- Sankryžų tipai (trišalės, keturšalės, žiedinės). Ar sankryžos saugios, ar jų išplanavimas atitinka normas, ar tinkamos lėtėjimo ir greitėjimo juostos, ar jų išvis reikia, ar reikia įrengti kairiojo posūkio juostas, iškilias saugos saleles?
- Pėsčiųjų perėjos. Ar jos įrengtos tinkamose vietose, ar jos gerai matomos, ar pėstiesiems patogų jomis naudotis, ar jos panašios visame kelio ruože?
- Apsauginiai atitvarai. Ar jų įrengta pakankamai, reikiamo tipo, reikiamo ilgio? Ar šalikelėje yra daug objektų, kuriuos reikia atitverti?
- Kelio ženklai. Ar ženklai yra vienodo tipo, ar jų netrūksta, ar jie įrengti tinkamose vietose, ar jie gerai matomi, ar jie neklaidina eismo dalyvių?
- Ženklinimas. Ar kelio danga tinkamai paženklinta, ar neklaidina eismo dalyvių? Ar tinkamas vertikalusis ženklinimas? Ar aktualus tekstūrinis ženklinimas?
- Apšvietimas. Ar apšviestos sankryžos ir ruožai, kuriems reikia apšvietimo?
- Kelkraščių ir šalikelės saugumas. Ar saugus griovio profilis, ar neišsikišę šuliniai, ar šalia kelio yra pavojingų kliūčių (nesaugių apšvietimo atramų, medžių, atramų, kolonų, sienų ir kt.).
- Matomumas. Ar matomumo neriboja kelio kreivės, landšaftas, augmenija ir kt. objektai (ypač sankryžose, pėsčiųjų perėjose)?
- Tiltai, viadukai ir estakados. Ar tinkamai įrengtos tilto (viaduko) prieigos, užtikrinamas tinkamas matomumas, ar tiltu (viaduku) vyksta pėsčiųjų ir dviračių eismas, ar atitvarai reikiamo ilgio ir saugiais galais, ar reikia tiltą (viaduką) apšviesti?
- Nuovažos. Ar ne per tankiai, ar tinkamai įrengtos?
- Pėsčiųjų ir dviračių takai, šaligatviai. Ar jų pakanka, ar jie tinkamai įrengti ir tinkamos būklės?

- Autobusų sustojimai. Ar tinkamai įrengti, ar užtikrintas saugus pėsčiųjų priėjimas, ar yra poreikis užtikrinti saugesnį perėjimą per kelią (gatvę)?

- Dangos būklė. Ar dangos būklė nekelia pavojaus saugiam eismui (daug plyšių arba provėžų, nutrupėję kelkraščiai ir pan.), ar reikalingi išspėjantys kelio ženklai?

Pastaba. Nagrinėjant konkrečias vietas gali būti naudinga naudoti ir kelių saugumo auditui skirtus klausimynus.
